

Pridiga nadškofa Juliusza Janusza, apostolskega nuncija
ob 750-letnici prve pisne omembe romarske cerkve Marije Vnebovzete v
Turnišču, 15. avgust 2017 na slovesni sveti maši ob 10. uri

Dragi škof Peter,

Spoštovani gospod župnik in drugi duhovniki, redovnice, redovniki,

Dragi verniki, romarji tega Marijinega svetišča,

Zahvaljujoč se vabilu vašega škofa Petra Štumpfa in župnika tega svetišča Marije Vnebovzete, spoštovanega Tonija Brinjovca, prihajam danes sem kot pravi romar. To leto 2017 lahko v Sloveniji opredelimo za marijansko leto. Obhajamo 100-letnico prikazovanj Naše Gospe iz Fatime. Kopija njenega kipa je obiskala veliko slovenskih župnij. Lansko leto sem ta kip pozdravil na Bledu, kjer je Fatimska Marija spremljala našo procesijo sv. Rešnjega telesa po jezeru. Po maši sva z župnikom Janezom Ferkoljem njen kip nesla v majhno letalo in z njim preletela Triglav. Tako sva Mariji pokazala lepote Slovenije.

25. junija mi je bilo v veselje voditi slovesno mašo na Sveti Gori ob obhajanju 300-letnice kronanja milostne podobe tamkajšnjega svetišča. Šlo je za velik izraz vere romarjev, ki so prišli z vseh koncev Slovenije in iz Italije. Ob tej priložnosti sem spomnil, da je bilo kronanje Svetogorske Matere božje drugo v zgodovini Cerkve izven Italije. Prvo kronanje se je zgodilo leta 1715 v Trsatu, ki danes leži na Hrvaškem ozemlju. Ob obhajanju slovesnosti na Sveti Gori sem imel v mislih 300-letnico kronanja Marije z Jasne Gore v mestu Čenstohova na Poljskem, kjer je kronanje potekalo 8. septembra 1717, torej tri mesce po kronanju Svetogorske Matere božje. Škofje in poljski verniki obhajajo kronanje na Jasni Gori danes. Med dopustom sem se šel poklonit Poljski Kraljici, Črni Mariji z Jasne Gore in tako prinašam pozdrav božje Matere z Jasne Gore vsem vam tukaj zbranim.

Poleg tega sem preteklega 16. julija v moji rojstni župniji Korzenna in v moji vasi Lyczana vodil slovesnost Karmelske Matere božje, ki je zavetnica župnije in istočasno obhajal 50-letnico svojega duhovniškega posvečenja.

V preteklem mesecu juniju sem obiskal tudi Ptujskogorsko Mati božjo, ki je poznana tudi kot Marija Zavetnica s plaščem ali Marija s Črne Gore. Tako je praznovanje mojega zlatega mašniškega jubileja postalo romanje s Svete Gore na Jasno Goro, od Marije s Črne Gore do Marije s Karmelske Gore. Z romanji v komaj dveh mesecih sem se želel Mariji zahvaliti za vso njeno nežnost, ki mi jo je izkazovala tekom mojega duhovniškega življenja. Ta romanja so bila tudi poklon velikemu častilcu božje Matere, velikemu svetemu papežu Janezu Pavlu II. Ko je bil Krakovski nadškof me je 19. marca 1967 posvetil v duhovnika. Kot veste je njegovo škofovsko geslo **Totus Tuus**: Ves sem Tvoj Marija. Sveti Janez Pavel II. je v svojem svetem življenju dokazal, da je v življenju duhovnika, v življenju vsakega vernika stalna prisotnost Marije, njena stalna in velikodušna skrb, njeno stalno vodstvo k svojemu Sinu Jezusu Kristusu. Ona nas vedno spominja na besede izgovorjene na svatbi v Kani Galilejski, ko je svatom naročila: Storite vse tisto, kar vam bo rekel Jezus. Upoštevajoč to navodilo so mladoporočenci in svatje doživeli prvi Jezusov čudež, ko je vodo spremenil v vino. Diskretna Marijina navzočnost ob Jezusu vodi do čudežev, zato so ji kristjani po vsem svetu tako vdani.

Marijina prisotnost v Turnišču že 750 let je zagotovilo, da lahko vedno računamo nanjo, v trenutkih trpljenja in v trenutkih veselja. Vi, ki poznate zgodovino tega svetega kraja posvečenega Mariji Vnebovzeti lahko potrdite, da se tukaj ni ustoličila zaradi škofove volje ali volje kakšnega duhovnika. Za to je bila zaslužna plemiška in preprosta družina rodbine Bánfi, ki je spodbujala to pobožnost. Kot navajajo zgodovinarji: ****Slikarija Marije zavetnice s plaščem v turniški cerkvi velja za prvo tovrstno upodobitev Marije na Slovenskem (F. Stele) in je nastala na loku okrog apside še v prvotni poznoromanski cerkvi***

(ok. 1300) izpod rok neznanega slikarja. Zaradi kasnejše gotizacije je slikarija precej uničena, a še vedno se prepozna objemajoča Marijina roka, ki pod svojim plaščem skriva šest oseb. Prav čaščenje Marije, zavetnice človeštva s plaščem, je v romarjih in župljanih vzbujalo občutek naklonjenosti in božje ljubezni, tako da so vselej znova radi prihajali v Marijino varstvo. Čudovit primer predstavitev Marije s plaščem je Marijin relief na Ptujski Gori.

Druga slikarija, ki nam priča o zgodnjem romanju k turniški Mariji, je *votivna podoba plemiške rodbine Bánfi*, ki je nad turniško cerkvijo imela patronat. To je leta 1383 naslikal Janez Aquila in se je vse do leta 1928 nahajala na severni steni prezbiterija pod apostoli. Na slikariji je upodobljena Marija z Jezusom v naročju, ki se ji priporočajo člani rodbine Bánfi, ob tem pa jim stojita ob strani družinska svetniška zavetnika... Vsa podoba je torej oblika roteče molitve, ki naj obiskovalce Marijinega svetišča v Turnišču poziva k molitvi in zaupanju v Marijino priprošnjo po vzgledu zemljiškega gospoda.*

Lahko spomnimo tudi na to, da je svetišče utrpelo zaton zaradi protestantske reforme v 17. stoletju. Zgodovinarji o tistem obdobju navajajo takole: ***Za nekaj desetletij je romanje zatrlo opustošenje Marijine cerkve in nova renesančna ideologija, ki je romanju in čaščenju Marije nasprotovala. Opustošeno cerkev pa so od takrat imenovali »Marija na püstini«.**

Dragi romarji, naziv Marija v puščavi je dandanes še posebej aktualen. Človek pogosto izgubi smer v svojem življenju, ker se postavi na mesto Boga. S tako ponosno in arogantno držo ljudje mislijo, da lahko gospodujejo vesolju, a hkrati pozabljajo, da niso zmožni zagotavljati niti ene minute svojega življenja. Življenje je v božjih rokah. Jezus je rekel: Jaz sem pot, resnica in življenje. Kdor veruje vame, bo imel večno življenje. Zahvalimo se danes Mariji Vnebovzeti, da

je vzpodbujala pastirje tega svetišča, kot na primer spoštovanega Ivana Jeriča ali Alojzija Šoštarca, ki sta v obdobju med obema vojnama in po drugi svetovni vojni ponovno oživila ta kraj molitve in spreobrnjenja. Poznamo in cenimo tudi vnemo aktualnega župnika spoštovanega Tonija Brinjovca, ki se tako trudi, da bi romarjem lahko ponudil trenutke molitve, spovedi in čaščenja.

Vesel sem, da je Sveti Oče papež Frančišek uslišal mojo prošnjo in poslal sporočilo s svojim blagoslovom vašemu škofu. Temu slovesnemu papeževemu blagoslovu pridružujem tudi svojega, saj me je papež Frančišek, ko mi je poslal pismo ob petdeset letnici duhovniškega posvečenja pooblastil, da delim njegov blagoslov vsem, ki so mi blizu. Romarji v Turnišču ste zagotovo kot člani moje družine, Kristusove družine, Marijine družine, Jožefove družine. Vse vas izročam v božje usmiljenje in se k vaši Mariji iz Turnišča obračam z molitvijo, da vas ne bi nikdar zapustila, saj zaupamo v njeno varstvo, tako kot pojemo:

*O Devica pomočnica,
vseh slovenskih src Kraljica.
K tebi dvigamo roke,
sprejmi v svoje nas srce.*

Tudi na Poljskem pojemo veliko Marijinih pesmi. Eno od teh bodo danes prav gotovo peli v Čenstohovem. Poslušajte prevod te pesmi.

*Kako vesela je vsa Poljska,
kjer cveti pobožnost do Marije.
Od Baltskega morja vse do gora
je naša domovina odeta v njen plašč.
O, Mati Božja, Kraljica Poljske,
o, naša Gospa Čenstohova.*

Amen.